

داوینکو باران

شھرت اللہ امین زئی

غزلونه

شو کنډوالې ځکه وطن
راغی فرمان په فرمان چې
وې خورې تیارې دتورتم
راغی دینا دیوآرمان
شو یتیم ماشوم ورکی
راغی قمندان دوخت چې
شو حیران ورته ټول عالم
راغی دوران شان داڅه چې
پرېمانه غم وه نه خوښي
راغی دغمونوکاروان
وه بدخبرنه ښه په هې
راغی ترمیدان خودجنګ
کېر ډوب هله یې (زی امین)
راغی داوښ کوباران چې

زی امین الله همت

کنه یې مې جانان چې وایه راته دلداره
کنه یې مې درمان څه لپاره زرگي زخمي
کې یارانہ داستاپه تهمتونوشومه په رنگ زه
کنه یې مې ایمان لرم عقیده پرې زه چې
څلور شوي ستي څمادوه جانانه دې انتظار کې
کنه یې مې سپیرو هیلو بهاران رارسېد ه سپرلیه
کړه خواه نیمه هیلې اقرار در قیب په دمینې
کنه یې مې آسمان د تاندو هیلویه داغ سپېده
یاد کې ستاپه رنوسترگوسباکړې په ماشپې
کنه یې مې جبران خوابیوڅه ددې روبي
شوي لورکړې ستاپه ستي لیدومې په
کنه یې مې نشان څه کړوسترگولپاره
کې دریاب داوین کویه شم ډوب کې چې دې نږدې
کنه یې مې بان پشتي رسېدو کې ته ساحل
څماشه اوته ستایم زه چې شرمیدمه ویل مانه
کنه یې مې آرمان چې (زیه امین) وایه اوس

زی امین الله همت

لورمقرستایم دا نن یې اونه هېرولی تېرې شم یې نه
دسروشن ډوکوثرستایم نه لیدلې دې جامونه مې نه
غرورغو په څیرمه اوگر اوسېرم کې کلي سپیره په
ساغرستایم میو دشنو اونه یم آشنا سره دساقې نه
بښه شم ویلی دچابدوته اونه کولی شم دچامدح نه
کچرستایم اوخپل و خپل یې څای پر چې بښکاري بښه راته

کوم ستاینه دقصر نوڅه ، نه صفت دپردودخیراتونوڅه نه
 تېرستایم دخپل بېوسې یې ځای په چې دي دپېرښه ماته
 عیشونوشوسر په هېرې کې وینې دشهید چې
 بیرستایم سرې یتیمان هانده له لایم ، بېزار نورترې
 څیر بازاربودکالیوپه په پلورلې او هیرکړې یې چې
 حضرستایم خپل دتاتوبې مې عزت خپل شم نه زغملی
 !کوی څله ترې شولو، تمه زهیرنه ننک په دوطن چې
 دالرستایم یې کلداری، نه یې نه لري یې دیر شوکه څه
 چوپر په دآبادی دوطن مې خپلې رانغښتې چاچې
 سرستایم په ددار آن یې څارشه، زه ترې سرمې
 راته ویلې داسې مورجانې مې کې ماشومتوب په
 غرستایم لوي لکه دهمت زه ! څویه کړې نه تېت سردې
 دبل تقلیدونه دامودونه، فېشنونه بدشکاری ماته
 قمرستایم لکه ښایست پت کې تکرې دې ډکه حیانه
 دیر دي رواجونه اودودونه نشته یې پای لویه دنیاده
 کلچرستایم خپل مې نه خپله دی وطن خپل ته (زی امین)گران

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امین الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

یادې ی ملگروڅ ما باغچه یم لرې کلي له
 یادې ی دره ښکلې کورتوکرک دپلارنیکه
 کوردی هلته یې اوس دنیاتللي له ننګیالي چې
 یادې ی کورڅ ما هدیره هلته بابامې دلوی
 ورونو دکاکادی پلومزارمې پاس دکلي
 یادې ی جنډه شنه سره هغه مې رپې ی پرې چې
 تلو به ته ووتوښوون کوره سهارله به چې

يادې ي کریمداداوصدمرده یاره مې دومره
دی نشته مثال دلوروغرونوشنوباغونويې
يادې ي دیره مې جوړه کې لمن غونډی هرې
گرځم یوا ی اوس وې مېلې دآشنايانوبه
يادې ي یره دهریوه راته خوله شعرپه
کنه دریادشوه څه وکړه مې دخاطروکیسه
يادې ي زمانه ځماتېره هېرېرې مې نه

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امین الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

ویوستو لارې وروناندې نوله
ویوستو لارې تېروخاطروله
ورځې درنگ په وژلوته یودبل
ویوستو لارې سویواسویلو
شان دوروپه کرارلکه په کېني
ویوستو لارې غموله یودبل
فضا څه یادکړه فضاوه بشکلې څه
ویوستو لارې پردوله وایم زه
هرچاکرله دنیاتیره ور ی دوه
ویوستو لارې خویپسوله مونږه
دی اورېدلي دي (زی امین)شعرد
ویوستو لارې ج وله جنگ وایي

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امین الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

کړم داغونودزگي له فریادبه څه

کړم گي بنده نه طاعت په يې قبول چې
منظوردي راته بشه هرڅه بشکاري ماته
کړم ملنگي دروي زگریم درددي په که
ته سبحان پاک نیولی دي پورته مې لاس
کړم گي بنده سجودې په اي بشی سرمې
سوزم به پټ ژاړم به ترهغوپورې
کړم مرگي په دنيانه دې څوسفرله
بشکاري راته نشته چاره بله مې اوس
کړم گي سربربې چاره څيرې گريوان
ياره له شوم نه ستي غوندي پتنک چې
کړم گي بنده ستي ټي ي يم ناست خودبه
نشته پروايې کوي څه چې رقيان
کړم دموزي گي لاپوشاپوڅي گر خون
لاتيرې ي (زيه امين) عمرتې رشو
کړم گي زنده شوي غرق سوچونوکې په

(❁ ❁ 📖 ❁ ❁)

زی امین الله همت

(❁ ❁ 📖 ❁ ❁)

افغانستان وطن گران پروت کې قلب دآسیا په
لسان پبش تودری لري نوم جمهوري اسلامي
واړه خلک اوسي کې په ده کابل يې پلازمینه
نشان منځ په پرچم تور، سور، شین، زرغون
قندهار، نن گرهار، هرات، مزار بشاري لوي
بامیان هلمند، کندز اوکه که دی غزنی
لغمان اوپه کنړ، بغلان په وري ي ي
جوزجان تخاراوپه پنبې دي پریمانه

شفتالودي که گیلای زردالودي انارکه
لوگر، پنجشیر، پروان په دمسوډیردی معدن
،خوست، پکتیکاکې پکتیاکې، بادغیس خنګلونه
دي، سرپل، غور، سمنګان یوقطارپراته په
اونورستان دی، کاپیساہ اروزګان کې جنوب
میدان په اوسني (زی امین) نږدې وردګوته

زی امین الله همت

دجامونو شرنګاروه دسروشونډوڅه موسکاوه څه
دخنخېرونو اوشرونګ شرنګ شوي جوړه غوغاوه څه
ده سره ولې ځمکه دغه پیداشوي بیاڅه دلته
وینو په دبل هاتیان مست کربلاده، جوړه دلته
دي رانده لري نه ستی دي رامعلوم کاندې هاچې
ګلونو په دي هامین واویلاکا، ژاري هاچې
خوبونه کړي خیاله له چې ده، بیده مزاج وي بش یوپه
دیدنونه کاندې نوري دي لژندپروت ګوره هابل
غورولې ده چاخولې نیولي چاته چاخولاس
سیندونه ځي خنداګاډچاوش کې خوله پټه په څوک
راوستي چاباندې دغه ده دزمانې حال دغه
ظلمونه چاکړي پرې که ده، داتقدیردالهي
دی دوران څه دی، مکان کوم دی، زمان څه دی، حال داڅه
ملکونه که ریشتیادی ټول (زیه امین) وایې داڅه

زی امین الله همت

کاتل پټ دي خوندکوي پلواندي غلي غلي،
کاکل تورچپه دغه
دنتکى تېرشوي وخت نشته تورپروني يې اوس
خپليې خپوباندي په نه
جلبل يې براق، دى وى دپش و يې هار غچه
کاکل چپه لېونى
قطار په گودرته ځي دى پش تنونجونوعات
سهار که ماډيگروي
اوربل په ولي وي تېک يې سپين
کاکل چپه ليونى
گوتمى يې کي لاسو په ده کى غاره يې غاره په پاس
سپورمى باندي تېکري په
چارگل يې پوزه په بل تاويزونه ري يې په
کاکل باندي اوربل په
رفتار سره د ي نخروي نازاوپه په څه
شرنگهار دپاولويي
اوبل جل دي بوراق څه رفتارکا، څه (زيه امين)
کاکل تورچپه دغه

(❁❁ 📖 ❁❁)

زى امين الله همت

(❁❁ 📖 ❁❁)

دسحريکې وه رنایي وه ترزمى وه شپه
دقمریکې وه روښنايي وه نه دسپورمى داغ
باندي آسمان په پاس دسپورمى وه نه يې نښان هي څ
لمريکې لکه وه تجلی ځمکه په وه ناسته
ده ځمکه په سپورمى څوارلسم رالويدلې ماويل

بشرپکې ووسپين شال پرې پروت خُپرشوم ورته چې شه
کړلې اشارې يې بله يوله وه حيران هک ستوري
دکوثرپکې وه نښانې وه نازويده داپه
ايښی خال يې تورووري خوکې وه نه دسپورمى داغ
گوهرپکې يې ساتلي پټ وي ياقوتي شونډې
دی نغمې يې دبلبلو دی، دستوروپلوشې
پکې ساغر ښکلی دژوندون پرېږده قصيې (زيه امين)

(❁ ❁ ❁ ❁)

زی امين الله همت

(❁ ❁ ❁ ❁)

کورشي سره پرې دئ جورشي، دښمني سره شئ، راتول راځي
لاسونه ورکړئ کپ دئ، دورورې ټوپکې
بمونه لپږ ئ مه ته کابل
ورانې ي موپرې وطن جوړې ي، داخپل نه هيڅ دښمنى په
موبيلوينه بل يوله شي ورک دې نفاق
بمونه لپږ ئ مه نورورته
اوپخلاشي پرې دئ دښمني سلاشي خپلوکې په راځي
مخونه کړي مچ يودبل خلاصې کړي غږ ي
بمونه لپږ ئ مه ته کابل
خوشحالې ي مردکونه په کپ ي، خفه پرې مودوستان ټول
گلونه وشيندئ ځاي دباروتوپه کې وطن نورپه
بمونه لپږ ئ مه نورورته
موسټرويار دتاريخودى دپلارنيکودئ، هم داموميراټ
تاريخونه خپل ورانوي لپاره دڅه
بمونه لپږ ئ مه ته کابل
دمظلومويتيمانو کوردعالمانو، هم دی کابل

قومونه دهيوادواړه اوسېدې ي پکې
بمونه لېدې مې نورورته
جوړېدې نه څه خودخواهۍ له کېدې، پوره نه سرزوري په
فکرونه وکړې اولس په پرېدې دې ځانې ځان
بمونه لېدې مې ته کابل
کربلا ده جوړه ژراده، ورځينې په ټول جان کابل اوس
هجرتونه کېدې ترې نه ده زخمي يې زړه
بمونه لېدې مې نورورته
ټکورشي په زړه لېرېدزخمي جوړشي، سره شي راتول راځي
لفظونه وکړې صدق په کېدې مولرې کينې
بمونه لېدې مې ته کابل
کورموودانېدې (زی امين) کېدې، خوشحاله ټول سوله په
ځينه منځه له دوستان ج وموځل جنګ په
بمونه لېدې مې نورورته
بمونه لېدې مې ته کابل

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امين الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

ته داستان ونيسه غوردې دې ملت اوچت افغان
ته جهان ټول سبادې نن کېدې تعريف يې ځان څه
پوهېدې لري نذيرنه دې بريالي کېدې شجاعت
ته تيارهرامتحان دې نشته کېدې دلاپوځای
دې آماده دې، دې، آرته توردې زړه يې نه ټوپک
ته توپان پرېدې نه يې بل گلزارگلونه کړي
پالنه کوي وطن وژنه، ورور کېدې نورنه
ته شيطان اوهم نفاق وايي، لعنت ټول ه په

کې ورورولي صلحه په کې، آزادۍ په وطن
ته ډگرمیدان روان ټول تړلي دي ملاوي يې
تابانه دلمرغوندي روښانه، يې راتلوونکې
ته کاروان دې شي روان شي کې چې دي ليوال
وي واړه لوي دې خوشحال وي، بريالي دې هميش
ته والوافغانان وطن ټول (زی امين) کړي صفت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امين الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

شوله نه خوښه مې جدایي لارم درنه لري
شوله نه خوښه مې ځان ځانی شوم جلا چې تانه
کې وه نه موجوده همکاري کارکاوه خپل هریوه
شوله نه خوښه مې داسیالي تورشه، زړه مې شان بل
ژوندیم زه څوچې وطنه يې آبادبه ماویل
شوله نه خوښه مې قصابي وه ډزدمزایل
کړل تاتېرنه چې وختونه څه افغانستانه گران
شوله نه خوښه مې داخواري واله وطن تېرکړل
واخيست ټوپک لاس په قومندان کړل ناآرام يې ټول
شوله نه خوښه مې بيماري کړي دایاري ورکه
ول څه داتول یم زه تاویل یم، زه ماویل
شوله نه خوښه مې سربازي که مووران وطن خپل
ورکړه حساب نن ته (زی امين) راشه ! راشه
شوله نه خوښه مې پردیسي لارم ته وطن بل

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امين الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

لیده خوندونه هيڅ مې دنياکې چې حال زماپه افسوس
 لیده هوډبندونه په دنياډيرووخولايومې ياران
 تمناوې داميدونوغورېدوپه غوټۍ
 لیده څرگندونه باندي دوستي په مې دوست هډ
 توردی زړه مې اغزونه کرلي مې گلونه
 لیده بندونه کې سرې غوریدلي په يوکل
 کيدمه هرڅونږدي که جانانه دې ته وصال
 لیده ونه ستاتړنگ مې ځای وخالې ترمارومبی رقيب
 يې راکوه کړه پروامه يې ډکوه دي پيمانې
 لیده خوندونه هم مې کې يوه کله ساقې باوروکړه
 خپلوي خپلوکې نه نشته مينه (زيه امين)
 لیده اندونه بشه وروپه بل مې ديوورورچې کې غم

(❁ ❁ 📖 ❁ ❁)

زی امين الله همت

(❁ ❁ 📖 ❁ ❁)

يادوم آشناستاکردې يم تللی کې سوچ په
 يادوم کيسې لنډې اوردي دې وکړه دې څه چې
 يې تنهاته نشته هيڅ مې تصورکې په
 يادوم دوی يوي ستاخبرې سوځم پرې تل چې
 کړي خپله تاپه شوي چې څه ژاره زرگيه
 يادوم وعدي دې ناکامې شوه کومه وفاله
 شوله گلغوټيويش کلاخاوري مړاوی، مړاوی شول
 يادوم خرابې ووجورگلزارکې بن بشکلی څه
 لارشم به آرمان په پوښتنې دې مړشم آخربه
 يادوم خاطرې شهيدې مې کړه نه ودې چې
 کومه گيلې يم خفه کوم نه به ېرې

يادوم ترانې دمپنې زه وه سپرلی ښه څه
شوی مست شعرليکي قلم که ده پښتوخوره
يادوم تاپکې (زيه امين) شو خوش مې غزل

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امين الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

رڼاراځي وليدچې مې خوب وي وروري نوره
فضاراځي شينکې کې وطن افغانستان گران
شو روان يوقدم لپاره مرام يوه داچې
ليلاراځي به لاندي سيوري له بيرغ ملي
ووسي مل راسره غرورمدام افغاني چې
دنياراځي نوې تاريخ نازي پوپه به تل
ده څه په نودښمني مويو، ملت مويو، وطن
شيو، شيوودعاراځي يوشوپه سره چې
درباروگرځيد ستا په قبول مې داسوال که خدايه
آشناراځي ته يو بل دپخلالپاره چې
نشته يې لادرک دي ورک څوک شول شهيدان څوک
کربلاراځي يادشي راپه چې هغه شې به
وگرځي (زی امين) هله به دافتخارنصيب
ترابداراځي آرامي کې وطن په چې

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امين الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

هرچاده له ورکه لاره گورم زه چې ته زمانې
خواده هرې له پريشانې راغلي داسې حوادث

تمناوې داميدونوغوريدوپه غو
لاپخواده كې كمين ورته خزان حاله، چې له وې خبره بې
راغلی باندې سورخزان بهارکې په
هواده په رژيدوته پريږده، خولاته غوريدل
دبلبلو شورشته نه نشته، درک دبورانه
ژراده لاپه دکوتروتوتکې غمبرشته نه
بشکاري سپېره سپرلي په دوطن غرونه دښتې
بلاده توره دخزان شوې نازل وخته بې باندې چمن په
شته کوچۍ نه کې لمن دغرونوپه بشکاري کېږدی نه
موبيدياده شوي خالي شاوخواپنډې، رمې نه
ده تلوسه يې ته کروندې ده، تروه ديزگرتنده
ملاده پرې يې کېږي ديروناخواالوماته دوطن
دروازو بې مدرسې شوې، موکنډوالې بشوونځي
رڼاده يې کېږي ورکه گرځي سره بې مکتبيان طالبان،
اندي بشنوکې شوي غرق ټول ترورشوي هم عالمان
ويناده يې اثره بې شي، نه تدبيرنيولی هيڅ
شوي کېږي رهبرانوته څلورشوي، ستې دولس
بلاده لويه دنفاق ه باندې خيرنشته خو هغونه
اغزوده په شوې لړل نشته، گلان کې گلستان
واويلاده په بادوي سرخاورې په ده ټپي زرگی (زی امين)

(❁ ❁ 📖 ❁ ❁)

زی امين الله همت

(❁ ❁ 📖 ❁ ❁)

ولیده بشکلا بشکلیوکې مې پرون

صباولیده مې ستوري ځلانده

ورته څیرشوم چې بشه وه ورځ عجیبه

مسکاولیده خبروکې مایې
کړلو خاورې ورته یې خیال دگلاب
محبوباولیده پېغله ماښایسته
دریده هرڅوک یې ته وونندارې زیات یې حسن
ماولیده سره ځانه له یورله یې مې زړه
راشي کرارمې چې خدایه وکرم څه
ثناولیده مایه لوست یې نعت
همیش یې خندل زده وه نه ژرایی
بیاولیده بېگه کې خوب مې څکه
یم بیمارملال نوزه اوس (زی امین)
حیاولیده سترگوکې په مایې

زی امین الله همت

ژبه په دمثال لیکلې شم دردونه دې نه
ژبه په دقال شم ویلي دې نه ماته ده مې خوله
شم نه زغملی دې خودردونه ویني مې ستي
ژبه په دحال شم ویلی یې نه پوهېد م پرې ښه
کړه نه چاپوښتنه کې خیرات منه سل یې پرون
ژبه په ددلال پدې چې گوره ورته نن
دې غوندې شاگردان یې اوعالمان مشران ټول
ژبه په دجال لکه جوړوي ځان کوي کې ستوني خبرې
زري ده خرفه یې اواغوستې ټومبلې ده جگه یې شمله
ژبه په دکمال پدې یې پټوي، څکه پرې جامې توري
راځي نه ددعاخیال هیڅ ورته چې خوله دچاپه
ژبه په دجمال (زیه امین) بدینکاري څومره

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امین الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زحمتونه گاللي يې کې خوانی په چې
ستورواسمانونه په ډک خُله ي چې بشکاره ي به
وفادلبره بې بازارده داسې ددنیې
عیشتونو خپل کوي څوک لورې له مري څوک
لږوگوره ته زمان دروندکرنن يې پې ی دعقبی
نقصانونه کې جهان که مو کې په وي به علت
ورونوواړو ماواروري له داده دسباسرمایه
کارونه مووي روان چې درسونه وایي سبق
دهغوملگرو دی خفه زرگي خوشحال يې نن
درسونه ویل نه يې چې قهردي په ته خُان
ویل درسونه خلکوخپل چې به اوږدوکې دکال
دربارونه په دوزیر شان بازارگر یده په دوی
ترغوږورسي خُلمې کوم فریادبه (زی امین)د
گشتونه کوي نه فائیدی وختونه زیان تېرې ي

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امین الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

شوه رنځوره غرونودشفق په چې سهاروخته
شوه دتوپونوحواله دشاوخوانه دکابل
کې هرځای په به اولږیدل راتلل پرې خوانه هرې
شوه شپه توره پرې رنځور پورته خُینې دودونه شول
کې هرځای په به اولږیدل راتلل پرې راکيټونه
شوه کنډواله جوړه بشارنه واړه همه يې رنځول

لټولې دارې هارې چارې لارې چادتې تې
شوه لمبه داوړونوسره دمخه چاتا ولاڅه په
کورکې خپل په وه دپټون لټه په څوک
شوه هديره غولې خپل نوروته ځينې
فکر داو لادوه په ورکه، څوک ځينې دچامورو
شوه اندې نه يې ځان دخپل ووداواړه پاته چانه
سروه ناروسورويې دچاکورون ريډلې، په
شوه شپه دواده ډولې سره پاته چانه
(زیه امين) وه نه چاره وه پراته شاوخوا مړي
شوه دتويومجادله مدده بې وه تپيان ټول

زی امين الله همت

سروگلونوخوازي باکره سرولعلونو
سباکره سره خوښي په يې نورزشپه
شه مومبارک کال نوی دی پسرلی
دعاکره بس کرم وروري چې هوډوکره نن
دي څه پکې واورئ دوروری نصيحت
آمناکره پريږده اوتبعيض تعصب
دي مين وطن خپل په ټول خلک دغه
رفاکره خلکوکې يې شمې دوروری
اوسنيږي سرکې بل يوسراوپه په که
يادکره يې نامه يوه په دي يوملت
اوس او هزاره ازبک تاجک پښتانه
اکتفاکره يې وحدت په يوموتې شوه
چې وطن خپل ژيړگلونه ورونه ټول

صلاکړه خپلوکي لاريې په ودانۍ
دی سبق ورته ږيرواحترام دسپين
برې ناکړه کورکلي په اخلاق خوي يې نیک
صفتونه کړي همېش يې به (زی امين)
ابتداکړه يې اخوت په رښتياچې ده

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امين الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

گرځو داوولې گرځو ياران نه يوبل له خفه
گرځو داوولې گرځو پرېشان داشانته ترڅوبه
لرو نه وروري چې خطاده دايوه مونږکې په
گرځو داوولې گرځو خفه چې کړي لاڅه وروری
داوي به ځواب مې پوښتنه ماوکړي له څوک که
گرځو داوولې گرځو افغان باندي نامه په تش
يار شي برخه ستادکشروروپه کله به خوښي
گرځو داوولې گرځو شان بل په ورونه شولو نه
تنورکړه سرلوڅ لکه سوري سجده عبادت په
گرځو داوولې گرځو ميدان کې چرت لمونځ ولاړپه
نيولي نفرت ځاي نه محبت خلکوکې دې په
گرځو داوولې گرځو مينان مينه نشته په
تېرکړي جنګ لسيزي مونږدوه وايې څه (زی امين)
گرځو داوولې گرځو بيابان په خواروزارولې

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

زی امين الله همت

﴿ ❁ ❁ 📖 ❁ ❁ ﴾

غواړم خبرې دخولې دمعلم زه

غواړم شکرې لکه پستې يې ي
ليردژوندون بشه وښايي راته چې
غواړم اترې سره هغه له زه
کړي رازده اوپردي اوبدخپل بشه چې
غواړم کړي پرې دتورغدارسرتري
گرځي چې لاس په څراغ ومعارف
غواړم لري دتوروشپوغممازتری
لټوي سباوون اودټولني ناست شپوچې په
غواړم شوي خلکواحترام دداسې
مل سره ناداني دجهل تل چې
غواړم څيرلي گريوان دهرديشمن
ليکي صفتونه يې اوقلم وايي شعريې
غواړم لمانځلي تل يې احترام دي مرام لوريې

(❁❁ 📖 ❁❁)

زی امین الله همت

(❁❁ 📖 ❁❁)

دي زیارتونه زوروردي نرخه شمه څاردي
دي گالونه ښکلي ښایسته څه گوره پورته ښکته
دي چینارونه دې هسک څومره نرخه شمه څاردي
دي شهیدانو جوړقبرونه رپږي جنډې شنې
دي لور، لورغرونه گوردچاپېردې نرخه شمه څاردي
دي خوړونه مست دې سپرلي په روانې اوبه شنې
اوسې زمريان شنه ستادروکې نرخه شمه څاردي
اوسې گيدران کله دلته دي بچيان دادنگ
لري مړوي خوړي، خوړي څه نرخه شمه څاردي
لري ډولوډولومې په دې صفتې ډيري

لرې توتان خواړه ښه څومره نرخه شمه ځاردې
لرې خوندور زردالوگان باغونه ترې دي ډک
ښوځوانانويې آبادپه ته نرخه شمه ځاردې
دپيرانواووليانويې برکته ډيرله
دي خوړونه دې شوي وچ نن نرخه شمه ځاردې
دي باغونه دې شوي وچ ټول کې وچکالي سخته
کړي فريادونه چې (زی امين) نرخه شمه ځاردې
دي ولسونه خواروزاردې شوي ضعيف ډيردي

(❁ ❁ 📖 ❁ ❁)

زی امين الله همت

(❁ ❁ 📖 ❁ ❁)

ورسېده ژرېده برخه وشوځماپه ويش چې کې ازل په
ورسېده خنډېده برخه ستاپه کړه پروادنورومه هيڅ
وه خفه تله لرې مانه وه، خوشحالي که ښادي
وه افسرده شاوه يې ماته وه آرامي که هوسايي
وه عزت څه دنياکې وه، اوکه نعمت نازوه، که
ن ېده وه، شاوخوا دې لورروان ستاپه ټول
ورسېده ژرېده برخه وشوځماپه ويش چې کې ازل په
ورسېده خنډېده برخه ستاپه کړه پروادنورومه هيڅ
راکپړې دې دخوبانوځول ښکړې، شاوخوانه
کړې عشوه اصله له وي جوړې باندي ډول په ې
ځاري دلي ستاکتونه منتظرې ته اشارې
نورهوسېده دی نفس وي، ناست منځ کې په ددوي ته
ورسېده ژرېده برخه وشوځماپه ويش چې کې ازل په
ورسېده خنډېده برخه ستاپه کړه پروادنورومه هيڅ
رکاب په اي ې دې پښه زين دی تيارأس درته شيان ټول

درباب غږوه پکې سازونه درته غږېدل
 دکباب بویونه وه وه، عادي درته نورشيان
 سو ېده اورکې په وه، ټول نه پام دې ته نورعالم
 ورسېده ژرېده برخه وشوځماپه وېش چې کې ازل په
 ورسېده خنډېده برخه ستاپه کړه پروادنورومه هيڅ
 نظروکړه ته خوارولس کړه جگ خوبه سرله لږڅه
 کړه زړه درپه دجزاوخ پرې ده، خوبونه دغفلت
 نظروکړه ته حساب خپل لږشاکړه، دې ته ونوش عيش
 لږېده نورولږنظردي په چې داوه به ېښه
 ورسېده ژرېده برخه وشوځماپه وېش چې کې ازل په
 ورسېده خنډېده برخه ستاپه کړه پروادنورومه هيڅ

زی امين الله همت

کې ي رشمونه په کې ي تړل مينه په زړونه
 کې ي پېښتونه په وایم درته کارونه یومخ
 یادې ي مړې شي ياده دگودرخبره چې
 کې ي شعرونه په شي نه ياده پېغله پکې چې
 وایم دومره وایمه نه څه څه دوداودستورکې
 کې ي پېسونه ملگروپه دی قرن یووبشتم
 همداکړي موسرمشق دی صبرسعادت کې مينه
 کې ي پردونه په واورئ ملاوتريه خپله
 یو وړي خوب مونږه (زیه امين) راوي ې و نه
 کې ي تکرار، تکرارکيسونه په وي نه عمل چې

زی امين الله همت

سینه لښکریه کړه واړه کاره
سینه نښتړپه کې دیکتیاډاک
اوسې یاددې په شي نه هېردې چې
سینه تصویرپه کې دم به درته
کول دې خنجروویشتل په چې
سینه اثرپه دزخموپاتې
جوړکړم ترې پل بل دستالپاره
سینه موټرپه کړې راکات پرې چې
لار دې په را ې شم خویوه زه چې
سینه سنګرپه نیسم به درته
اوشې به وصال شي مونصیب چې
سینه دفترپه جوړکړم به درته

زی امین الله همت

کړه مایاري پوهېدمه نه هې لاپه
کړه دلداري هسې مې پښتوسره له
وو شته مینان عاشقان کې هرځای په
کړه ملنګې تنهاماکې وه خانان پکې ټول
رې دي مې زړه کړم خوله په نوم دمینې چې
کړه بیزارې ترې احتیاط چې وایي قلم
واوره یې کلکې کړم درته خبرې دوې
کړه ولي لکه عدالت بل یوانصاف
وه نه داسې دردېدلې پرې زه به چې
کړه څوڅو لي خبره تاتکرارهغه
واورې دوملګرو مې بدځواب ترې چې

کړه خواري دی څله مې ویل پ ې مانه شوم
وي ناوخت ډیربه ورځ یوه راشي به چې
کړه (زی امین) خبرې ددې اندې نه

زی امین الله همت

څوک محل تاج جوړ کړي بل به ته ستاښ ایست
څوک کاکل کړي که هررنګ رسي نه تاته
راتاوشي تصویر تاوشي مې تعبیر کړي په
څوک پاکل هسې بل نشته تصویر ستاده
نشته درلره انصاف هې ده ورک درځینې عدالت
څوک سوځیدل اورکې په شوچې یخ دې زړه
کې نړۍ دې نشته چیرې هیڅ حقیقت
څوک زورول ستاحسن به وای نه زه چې
ماواوره له آخرشته شیبه دوصال
څوک جداتل به وي چې کپي نه داسې
خوارشو پښتون دنیا لاره رشادله چې
څوک کابل په وکړي به دپښ تو خدمت
کړی بې اه ورځ کینې بجې سهاروه چې
څوک غزل داسې (زی امین) کړي نه جوړبه

زی امین الله همت

ووینم ځان کې لمن دې نوربه وطنه ماویل
ووینم خندان څه کې چمن دې به بلبلان
لور لورپه وي به خوا او خوشحالي هره سمسوره

ووينم گلان شان بش کلي به څه آبادې شي به خرابې
شور هم عالمانوکې نغښتې ځوانانومې
ووينم ميدان په ځلې هلې لپاره وحدت ملي
شي نفاق بلادلوي به ورکه نوره وطنه
ووينم اتحادافغانستان اسلامي بناپراخوت
شي راجلب به کمکونه طرحه شي به پلانونه
ووينم افغانان کاربوخت خوابه هره
بياپالي به رنډې کونډې رډې مرحم زخمونوبه په
ووينم يتيمان خوشحاله څه دوطن شاوخواپه
رپانده به شواورپې ي چک داسلام بيرغ
ووينم مومنان ټول دنړي شاوخواپه پرې راتول
وه يوخيال تش داهسې چي(زيه امين)بش کاري
وه بال مات مارغه وه، دبسمل يوهوس

زی امين الله همت

لږ کړه راپس کاره دې مخ خورې تيارې دی توري
لږ کړه رنځوره بس وينم نه څه خواته هډ
څه درياددی هم تاته دی يادې زماخوشې بې
لږ کړه يارانې پخلاشو بيا جوړه چې راشه
وايم يوځای وصيت نصيحت کېنې که ماسره
لږ کړه مېلمه مې شپه نن کوي آرمان بيا به مرم
لور په دساحل بوځه بې ي يازمادې لتون
لږ کړه بشه راته يوځل کوه هغه کړې بيا چې
ليده خوندونه تېرشولومايې هسې ژوندخو
لږ کړه پوره نورزما آرمان کړه فاصلې لنډې

کړی ځان په مړې همداخپله (زی امین) وایم
لږ کړه ښایسته ځان نوربیاډې سرکړه په شال ښکلی

څلوري ي

زی امین الله همت

ځوانان ښه کې پوهنتون په یووخت وه مالیدلي
استادان يې ويل خلکوډیرکاورته يې احترام
ځان په يې به درویشي غاړه په يې به نیکتايي
خندان شونډوکې په شمارکړي، سک په يې خبرې دوه
شاگردان پرې راتول چې وه پرته پرې به خوشحالي

خیزی ترې نه دودونه چې ده خورلن زرگي داکوم
خیزی ترې نه بویونه چې ده کباب ځيگر دادکوم
روانه ده اېلبندته ځي سینگارکړي لیلابیاځان
خیزی ترینه ښترونه ده ویده خوب په خوارمجنون

ولیکم دزرگي داغونه چې رااڅلم قلم
ولیکم زخمي هررازرونه چې کړي خوڅه یوداغ
پسې اولې م لاهوشم سوچونوکې په چې
ولیکم شعري به ټولې سرخبرې دژبې

دي پیام ولس دادټول وایم درته
دی کلام (ج) دخدای پیغمبرآخرزمان
ظهورشوې رواندې دستاله دانړی
دی سلام درودوایم محمدباندي

سرغوڅوی مې اوکه ترې لاس ځنځیرمې په که
لوڅوي پ ې برینډاویامې تن وړی نس یامې
شم نه منلی هیڅ زه خوسرتېتې منم داتول
شم نه خورلې خودنازېوډي یم دارشه سرپه

خنداسره بشکلې دوروري کورکې خپل په وم غړی غاړه
سرناسره اوله شپېلۍ له به نڅیدم وه شمله مې هسکه
وم گاونډکې دزمروسره شنودروکې په گړځیدم به مست
کتاوموسېداسره دچپ دحریف وه نه پروامې هیڅ

ولیکم دزرگی داغونه چې رااڅلم قلم
ولیکم زخمی هررازرونه چې کړې خوڅه یوداغ
پسې اولې م لاهوشم سوچونوکې په چې
ولیکم شعری به ټولې سرخبرې دژبې

کوی فیرونه ستي تومانچې
کوی وحشتونه ظلم دادومره
یوکوی دې شمېر پروت مرگي په
کوی داکله ټپوس (زی امین)د

شوه نه کړخوپوی قربان ترې مې سراومال
شوه نه کړخوپوی گلدان دکلونومې
کرم هغه زه غواړي يې زه ژواندي نیم چې
شوه نه کړخوپوی میدان پرې مې تورزندان
وړي سره ځانه له ټول ده وطن په طوفان

وري سره باغه له بڼ شي نه سرچگوي څوک
کړي يوويده ويېش مونږي راغلي ته ملک پردي
وري سره کانه له شومس نه ورته وپلی څه

نيولی گل مې ده هواخوره دپسرلي
نيولی بل يې پال خياله له خوري گازونه بوډي
وو خوشحال راتول سره آشنايان وه ديره ېه څه
نيولی خپل يې ځاي ته محفل دې هريوراغلی

ده ورکه رانه هينداره وگورم کې په ځانته چې
ده ورکه رانه باره يوام تيگه پکې کړم ځان چې
لارشم پسې کومه باديوووپه رانه تصويري
ده ورکه رانه ورونولاره يووور پلوي کوم چې

کې زندان وي دې هميش گوري نه ېه چې ته وطن
کې ميدان په کړي خدمت يې چې هغه وي خوشاددي
نشته مونږکې په تعصب دی پيام نسل ځوان دی
کې پيمان دې کړی پيل کړي کامياب (ج)خدای دې (زی امين)

خيزی ترينه دودونه چې ده خورلن زرگی داکوم
خيزی ترينه بويونه چې ده ځيگرکباب دادکوم
روانه ده اېلبندته ځي سينگارکړی ليلابياځان
خيزی ترينه نښترونه ده ويده خوب په خوارمجنون

اودريحان دسنبل ده دوران ېه بهارده څه
گلان دي غوريدلي ده شيرازه ده شنه ځمکه

دبهار دي ميلې يې دې شنې واړه دښتې غرونه
مرغان دي شوي دبلبلوراتول چغهارده

شم نه ورباندې نورژرلی دي زخمي مې ستي
شم نه ورباندې نورليکلی دي زخمي مې لاسونه
خلاصې يې نه انباردي راته دهجران غمونه
شم نه زه يې لنډليکلې دورودرازدی داستان

وژنې چېرته مجنون وايه زرشه مينې دليلې
وژنې چيرته پښتون بوته دي نوم په دالقاعده
پښتنو راويښ شى سلاده دغه(زى امين)د
وژنې چيرته قانون او احمدنشته خان ميرويس چې

شه ماتې دي خپې روانې چم په اي
شه پاتې شپه نن که پوره خمارمان
يې کبرجنه يم خپه ډيردرنه
شه ننواتې کړم خه لادرته ست

پاتې توريم تورتياړوکې دتورتم
پاتې سکوريم شول ايرې مې هډونه ټول
وايم اعلان ستايم مقام دمينې زه
پاتې نوريم بيماريم باندې زړه په چې

وو راسره مې جمال بازارکې په دحسن
وو راسره مې کمال دآزموينې مکان
کې امتحان دمينې بريالي کې خدای چې
وو راسره مې اقبال وه نه قصه دعقل

دی قرارورئ خُپنې زمازگئ خمارکتويې
دی چینارورئ له يې قامت جگ وايې به ته !اي
ورته يم حيران ملگروخه دئ ختم پرې هرڅه
دی دربارورئ کوم له ورسره ملگری حسن

دی کړی مې لمانه يې خوبان ټول گوره شاعرته
دی کړی مونږ نوڅه وايې راته به داښايسته
کړی دښکلاقصې پرې دئ نفرت ده دنړۍ فانی
دی کړی ښه دامې کړل ماراټول وايې (زی امين)

تېرې ئ کړنگ په څه ده دلې وښتوب شې به خوانی
تېرې ئ درنگ په څه ده ښايست په مغوره پېغله
پرې دئ نه آرام زړونه بیده خمار، خمارگوری
تېرې ئ شړنگ په بن یوڅه له دکې يې لېچې

یاديږي نه دې خُان شوي پردی شولې پردیس ولې
یاديږي نه دې کورچمن هیواددکلي خپل دې
ولاړوي ترکفن کې وطن په وي خواتل ته
یادې ي نه دې میدان لغمان، پغمان، کابل، ښکلي

کېره ترپښولاندي یومخ ټول يې ژوره لوړه
تېرې ئ ننک په شان په دزمرئ ملاکې په زورې
تېرشې وي بیده څوک شې پوه پرې څوک وی دوران عجیب
تېرې ي څنگ په څوک وکړی يې څوک وی دکاردوران

خوانان ښه کې پوهنتون په یووخت وه مالیدلي

استادان يې ويل خلكوډيركاورته يې احترام
خان په يې به درويشي غاړه په يې به نيكتايې
خندان شونډوكې په شماركړې،سك په يې خبرې دوه
شاگردان پرې راتول چې وه پرته پرې به خوشحالي

www.salgay.com